

Abstrakt - Ideál či zrcadlo? Principy a ideje Ústavy 9. května a ústavy z roku 1960 a jejich odraz v trestním a občanském právu.

Předkládaná práce s názvem „Ideál či zrcadlo? Principy a ideje Ústavy 9. května a ústavy z roku 1960 a jejich odraz v trestním a občanském právu“ se zabývá problematikou ústavního vývoje na našem území po roce 1945. Práce má několik rovin. Zkoumá roli ústavy v procesu vytváření dalších právních předpisů a klade si otázky po roli ústavy ve společnosti ve vztahu k jejímu ideovému zakotvení. Zaměřuje se také na zkoumání vlivů komunistické ideologie v ústavním právu, zejména v procesu přijímání ústavy. Práce také postihuje roli ústavních hodnot v rámci kodifikačních procesů, které následovaly po přijetí Ústavy 9. května a ústavy z roku 1960. Jako příklad těchto kodifikačních procesů bylo zvoleno právo trestní a právo občanské.

Koncepčně je práce rozdělena do čtyřech základních kapitol. První část práce zahrnuje vymezení tématu, včetně metodiky, a nastiňuje též použité prameny a podklady pro zpracování disertační práce. Vzhledem k vymezení tématu pojednává také o vzniku a podstatě směru marxismu-leninismu a jeho filozofie.

Druhá část je věnována Ústavě 9. května, a tomu jakým způsobem se odrazily její myšlenkové základy v trestním a občanském právu, tedy v klíčových právních odvětvích, které byly krátce po přijetí ústavy v průběhu procesu tzv. právníkové dvouletky rekodifikovány. Tuto skutečnost demonstruje práce na příkladu vybraných institutů a některých vývojových tendencí. Ideové pozadí Ústavy 9. května promítající se do dalších právních odvětví bylo určeno a popisováno zejména s ohledem na filozofii marxismu-leninismu a nové tendence, které s sebou do práva přinášela.

Třetí kapitola se soustředí na ústavu z roku 1960 a její odraz v občanském a trestním právu. Popisuje ideové prvky ústavy, a jak jejich prostřednictvím ústava ovlivňovala další tvorbu práva a nazírání na něj. Práce také obsahuje stručné srovnání vybraných aspektů obou ústav, a ukazuje na nich jejich odlišnosti, ale zároveň i klade otázky týkající se jejich možné vzájemné podobnosti.